

Monumentnummer*: 516931

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 september 2000
Kadaster deel/nr 82971/26

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*				
Arnhem	Arnhem		Gelderland				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Prins Hendrikstraat	13			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	13 A	A		6828 GN	Arnhem		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Arnhem	Q				2857		

Omschrijving**

Inleiding

Dit HERENHUIS met HEK is omstreeks 1890 gebouwd in de stijl van het eclecticisme met neorenaissance-invloeden. Dit herenhuis bevindt zich in het Spijkerkwartier ten oosten van het Arnhemse centrum, en is gesitueerd in de rooilijn van de aaneengesloten oostelijke straatwand van de Prins Hendrikstraat. Het Spijkerkwartier is een grotendeels in het laatste kwart van de 19de eeuw aangelegde woonwijk, waarvan het zuidelijk deel voornamelijk met herenhuisen is bebouwd. De Prins Hendrikstraat is na verkoop van het landgoed aan de gemeente Arnhem in 1878 aangelegd en vervolgens door particulieren bebouwd. De ondiepe voortuin wordt aan de straatzijde afgesloten door een eenvoudig smeedijzeren HEK.

Omschrijving

HERENHUIS van drie bouwlagen, een souterrain en een zolderverdieping op rechthoekig grondplan. De smalle rechter beuk heeft aan de voorzijde een portiek en aan de achterzijde een geringe uitbouw tot aan de zolderverdieping. De brede linker beuk is aan de voorzijde twee vensterassen breed en heeft aan de achterzijde deels gewijzigde houten puien met een balkon voor de eerste bouwlaag en een modern balkon op de zolderverdieping. De bakstenen gevels zijn in kruisverband gemetseld. Het zadeldak heeft de nok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

loodrecht op de voorgevel en is aan de voorzijde voorzien van een schildeind, waarin een plat gedekte houten dakkapel is geplaatst (stolpraam tussen pilasters met verdiepte velden). Het dak is gedekt met gesmoorde platte pannen. Het dakoverstek aan de achterzijde rust op klossen. De VOORGEVEL wordt horizontaal geleed door een geblokt gepleisterde souterrainverdieping, cordonlijsten, wit gepleisterde speklagen en een afsluitend hoofdgestel. Het hoofdgestel bestaat uit een geprofileerde architraaf, een fries met verdiepte velden en een geprofileerde kroonlijst op consoles. De rechthoekige verdiepte velden onder de vensters en de boogvelden boven de vensters zijn gevuld met metselmozaïek waarin patronen en ornamenten zijn aangebracht in wit pleisterwerk. Alle ontlastingsbogen in de eerste en derde bouwlaag (blinde segmentbogen) zijn voorzien van een sluitsteen met een hoofd; vrouwehoofden in de middelste vensteras en overigens bebaarde mannehoofden. De muuropeningen in de tweede bouwlaag worden afgesloten door architraven op consoles met daartussen festoen-ornamenten. De middelste architraaf wordt bovendien bekroond door een gebroken fronton met obelisk-ornament. De souterrainverdieping bezit twee rechthoekige vensters met stolpramen en kunststenen lekdorpels, en rechts een ingang onder de trap naar de eerste bouwlaag. Deze hardstenen trap tussen hoog opgemetselde bomen leidt naar een segmentboogvormig afgesloten portiek in de eerste bouwlaag. Het portiek bezit een hardstenen vloer, dorpel en neuten, deels betegelde zijwanden, en een ingang met vernieuwde deur en bovenlicht. Links van het portiek bevinden zich twee rechthoekige vensters, waarin enkelruits schuiframen en bovenlichten met transparant glas-in-lood. De tweede bouwlaag bezit in het midden een balkon met smeedijzeren hek. De dubbele balkondeur met bovenlicht heeft aan weerszijden een rechthoekig venster met enkelruits schuifraam en bovenlicht. De speklagen in de tweede bouwlaag zijn tussen de muuropeningen voorzien van een halve bol. De derde bouwlaag bezit drie rechthoekige vensters met stolpramen.

De ACHTERGEVEL bezit in het souterrain van de gemetselde uitbouw een ingang (vernieuwde deur) en klein rechthoekig venster. Hierboven bevindt zich per bouwlaag een rechthoekig venster met schuifraam en bovenlicht, plus in de eerste en derde bouwlaag een klein rechthoekig venster met enkelruits draairaam. Alle muuropeningen worden afgesloten door rechte strekken. Het rechter deel van de achtergevel bezit houten puien, met in het souterrain en de eerste bouwlaag vernieuwde deuren, en in de tweede en derde bouwlaag stolpramen tussen zij- en bovenlichten.

De RUIMTELIJKE STRUCTUUR bestaat uit een vestibule, gangen, trappenhuis, toilet in de rechter beuk, en kamers en suite met serres in de linker beuk. Deze woning bezit een aantal oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN, zoals diverse paneeldeuren met geprofileerde omlijstingen; kamers en suite met stucplafonds (ovale lijsten en middenrozet), zwart marmeren schouwen en schuifdeuren met glas-in-lood; een vestibule met gestucte wanden en plafond, wit marmeren vloer en plinten, een tochtdeur met kalf (diamantkoppen) en bovenlicht.

Waardering

HERENHUIS met HEK uit ca. 1890.

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld in opzet en detaillering van een laat negentiende eeuws aanzienlijk woonhuis in eclectische stijl met neorenaissance-invloeden. Het object valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten van met name het voorgevel-ontwerp, dat wordt gekenmerkt door gevarieerd materiaalgebruik en overvloedige, zeer rijke ornamentiek. Het object is gaaf qua hoofdvorm, detaillering en ruimtelijke structuur, en bezit een aantal waardevolle interieurelementen, zoals stucplafonds, marmeren schouwen en vloeren, paneel- en schuifdeuren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het laat-negentiende eeuwse, met herenhuizen in historiserende bouwstijlen bebouwde Spijkerkwartier dat zich ter plaatse van het vroegere landgoed Geldersch Spijker bevindt. Het object heeft ensemblewaarde in relatie met de relatief gave negentiende eeuwse bebouwing en aanleg van de Prins Hendrikstraat, en valt in dit straatbeeld op vanwege de uitermate rijke detaillering.

- Van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de laat-negentiende eeuwse particuliere woningbouw, die zich kenmerkt door een traditionele tweebeukige opzet met beneden- en bovenwoningen, een representatieve voorgevel in historiserende stijl en toepassing van industrieel vervaardigde ornamenten in het in- en exterieur. Als zodanig is het object gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis